

Jaarverslag 2018

Coöperatief Agrarisch Natuur Collectief Veluwe U.A.

Oprichting

Met ingang van 1 januari 2016 is de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer belangrijk gewijzigd en vernieuwd. Niet het rijk en de provincie, maar de streek zelf is vanaf die datum verantwoordelijk voor de uitvoering. Door de agrarische natuurverenigingen op de Veluwe en LTO Noord is het Coöperatief Agrarisch Natuur Collectief Veluwe (verder te noemen Collectief Veluwe) opgericht. Het gaat om de volgende partijen die ook allen vertegenwoordigd zijn in het bestuur:

- Agrarische Natuur-en landschapsvereniging Veluwe IJsselzoom te Vaassen (VIJZ)
- Natuur- en milieucoöperatie Randmeerkust te Oosterwolde (RMC)
- Stichting Biotoopverbetering Agrarisch Overleg te Nijkerk (BAO)
- Agrarische Natuurvereniging Vallei Horstee te Leusden
- Agrarische Natuurvereniging Het Binnenveld te Bennekom
- LTO Noord te Zwolle

Algemene gegevens

Adres : Coöperatief Agrarisch Natuur Collectief Veluwe U.A.
Spochthoornseweg 1
3862 RP Nijkerk

Tel. : 033-7630526

Email : info@collectiefveluwe.nl

Website: www.collectiefveluwe.nl

KVK : 62416111

IBAN : NL27 RABO 0301 9987 87

Werkgebied

Het werkgebied van het Collectief beslaat globaal weergegeven, de gehele Veluwe, met uitzondering van het Veluwe Massief. De vijf ANV's hebben hun werkgebied rondom de Veluwe. Iedere ANV heeft een veldcoördinator die aanspreekpunt is voor de deelnemers.

In 2018 zijn er geen wijzigingen geweest in het werkgebied

Doelstelling/activiteiten

Binnen haar werkgebied stelt het collectief zich het volgende ten doel:

- het op duurzame wijze (doen) beheren van agrarische natuur en landschappen, waarbij het Collectief niet in concurrentie treedt met de ANV's;
- het (doen)aanvragen van subsidiegelden ten behoeve van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer en het (doen) beheren en aanwenden van deze gelden;
- het (doen) opstellen van (beheer)plannen voor het natuur- en landschapsbeheer;
- het voeren van overleg en het samenwerken met andere belanghebbenden en organisaties voor natuur-en landschapsbeheer;
- alle (overige) diensten en activiteiten in verband met agrarische natuur- en landschappen en gebiedsontwikkeling, en al hetgeen daartoe behoort of daaraan bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin van het woord.

Samenstelling bestuur/portefeuilleverdeling

De samenstelling van het Algemeen Bestuur van het Collectief (AB) en de portefeuilleverdeling ziet er als volgt uit:

Bestuurslid	ANV	Functie	Portefeuille
Jan Willem Lagerweij	Veluwe IJsselzoom	voorzitter	algemeen bestuurlijk aanspreekpunt
Gert Aalten	Stichting BAO	Secretaris	communicatie
Flip Nijhoff	Randmeerkust	penningmeester	financiële zaken
Jan Bouwhuis	Het Binnenveld	bestuurslid	kwaliteit
Henk Davelaar	Vallei Horstee	bestuurslid	klachten
Dirk Dekker	LTO-Noord regio Oost	bestuurslid	interne audit
Sam Gerssen	Stichting BAO	bestuurslid	schouw
Evert Jan Weijers	Veluwe IJsselzoom	bestuurslid	beheerplannen
Wilbrand van Zeeburg	Randmeerkust	bestuurslid	interne audit

Het Dagelijks Bestuur (DB) wordt gevormd door de voorzitter, secretaris en penningmeester en is het eerste aanspreekpunt voor de werkorganisatie en voor externe contacten.

In 2018 werden er 4 AB vergaderingen gehouden. Het DB kwam daarnaast nog vijfmaal bijeen.

Op 28 mei 2018 is er een Algemene Ledenvergadering gehouden in Noordeinde. Het gevoerde beleid, de jaarrekening en het jaarverslag werden op die avond door de leden goedgekeurd. Verder werd er een toelichting gegeven over de laatste ontwikkeling rond het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Werkorganisatie

Het Collectief heeft geen eigen personeel in dienst. Een belangrijk deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door de veldcoördinatoren. Hun positie is in 2018 gewijzigd. Voorheen vielen zij onder de verantwoordelijkheid van de agrarische natuurverenigingen. Met ingang van 2018 werken de coördinatoren als ZZP-er via een dienstverleningsovereenkomst rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van het collectief. Deze coördinatoren blijven wel op dezelfde manier nauw samenwerken met de agrarische natuurverenigingen en zijn het aanspreekpunt in hun gebied. Zij onderhouden de contacten met de deelnemers, overleggen over het afsluiten van de contracten, verrichten administratieve werkzaamheden.

De aansturing van de werkorganisatie wordt verzorgd door de regio-coördinator, Hans Veurink.

Er is een heldere scheiding tussen uitvoering en bestuurlijke verantwoordelijkheden.

Deze heldere scheiding is ook doorgevoerd voor wat betreft de financiële administratie. De financiële administratie wordt verzorgd door Dennis Westerhof, Administratie en projecten te Arnhem. Daarnaast heeft het Collectief Bureau Viridis ingehuurd voor ecologische advisering voor onder meer het verrichten van veldinventarisaties voor de graslandpercelen en het opstellen van de ecologische onderbouwing als verplicht onderdeel van de gebiedsaanvraag aan de provincie.

De volgende coördinatoren waren in 2018 op de Veluwe werkzaam:

- Ron Kamperman, werkgebied VIJZ
- Jan Willem Schoonhoven, werkgebied RMC
- Peter van de Veen, werkgebied BAO
- Hans Veurink, werkgebied Vallei Horstee
- Otto Vloedgraven, werkgebied Het Binnenveld

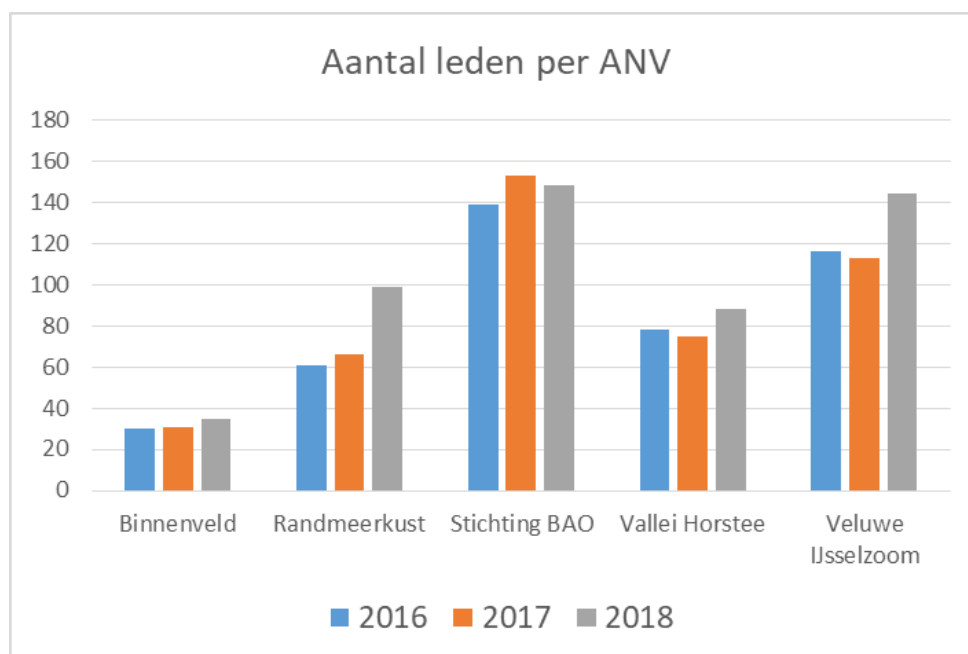

Leden

Het lidmaatschap van het Collectief is gekoppeld aan het meedoen met het agrarisch natuur-en/of landschapsbeheer. Indien men met de coöperatie een overeenkomst aangaat ten aanzien van natuur- en landschapsbeheer is men automatisch lid. Andere vormen van lidmaatschap kent de coöperatie niet. Op 31 december 2018 telde het Collectief ongeveer 525 leden. Aan het lidmaatschap is geen contributie verbonden.

ANV	Aantal leden			Aantal beheereenheden		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Binnenveld	30	31	35	136	137	146
Randmeerkust	61	66	99	612	543	897
Stichting BAO	139	153	148	1129	1095	1313
Vallei Horstee	78	75	88	452	499	592
Veluwe IJsselzoom	116	113	144	688	722	954
Totaal	424	438	514	3017	2996	3902

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van het de ontwikkeling van het collectief. Na een stabilisatie van 2016 naar 2017, is in de overgang naar 2018 het aantal leden verder gegroeid. Onderstaande grafiek geeft een overzicht van het ledenaantal per ANV.

Kwaliteitshandboek/Certificering.

Collectief Veluwe is gecertificeerd voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer en werkt daartoe met een kwaliteitshandboek waarin de werkwijze en procedures staan beschreven. Het kwaliteitshandboek staat integraal op de website van het Collectief.

In 2018 heeft de Stichting Certificering SNL een audit uitgevoerd. Er werden geen tekortkomingen geconstateerd en ook geen aanbevelingen gegeven tot verbetering.

De Stichting Certificering SNL heeft geconcludeerd dat het Collectief voldoet aan de voorwaarden van het certificaat en dat het kwaliteitshandboek actueel is. Het certificaat is daarop verlengd tot uiterlijk 31 december 2022.

Interne audit

Collectief Veluwe heeft kwaliteit hoog in het vaandel staan en voert volgens het kwaliteitshandboek ook interne audits uit om de kwaliteit en het proces te bewaken.

Doelen van de interne audit zijn:

- Garanderen kwaliteitsborging en behouden certificaat;
- Processen verbeteren en aanscherpen;
- Het bevorderen van de efficiëntie van de organisatie.

Er wordt jaarlijks een interne audit uitgevoerd. De portefeuillehouder Kwaliteit van het bestuur (Jan Bouwhuis) is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de interne audit en geeft opdracht tot het jaarlijks uitvoeren door twee auditors. Auditors zijn twee bestuursleden van Collectief Veluwe. In 2018 is de interne audit uitgevoerd door Dirk Dekker en Wilbrand van Zeeburg. Zij hebben een steekproef genomen uit de ANLB deelnemers en deze mensen benaderd voor een telefonisch interview. Dit leverde een goed beeld van het functioneren van het collectief en de medewerkers.

De deelnemers waren positief op een enkele opmerking na. Enkele opmerkingen waren dat een keer een mesthoop moest worden weggehaald. Verder moest iemand prikkeldraad uit knotwilgen weghalen. De grootste teleurstelling voor een deelnemer (die enthousiast gestart was met beheer) was de afwijzing van het totale beheerspakket (kruidenrijk grasland) na toetsing door een ecooloog. In zijn ogen kon de communicatie beter.

Het contact met de coördinatoren is goed

Enkele opmerkingen en verbeterpunten waren:

- De website wordt relatief weinig gebruikt. De redenen voor het weinige gebruik zijn tijdgebrek, niet aan gedacht en niet de moeite genomen.
- Het budget is hier en daar wat mager. Genoemd is bijvoorbeeld snoei bij hoogstam die vaker wordt gedaan dan waarvoor een kostenvergoeding voor is.
- Ook voor uitgestelde maaidata is de vergoeding zeker nodig omdat na een paar jaar de kwaliteit van het gras (agrarische voederwaarde) sterk is verminderd.
- De plaatselijke bekendheid van de coördinatoren van elke plaatselijke agrarische natuurvereniging wordt gewaardeerd.
- Verder is weinig waardering voor veranderende regels enz. van de Rijksoverheid en de provincie
- De auditoren hebben aanbevolen om extra aandacht te geven aan kennisontwikkeling bij zowel deelnemers als medewerkers van het collectief.

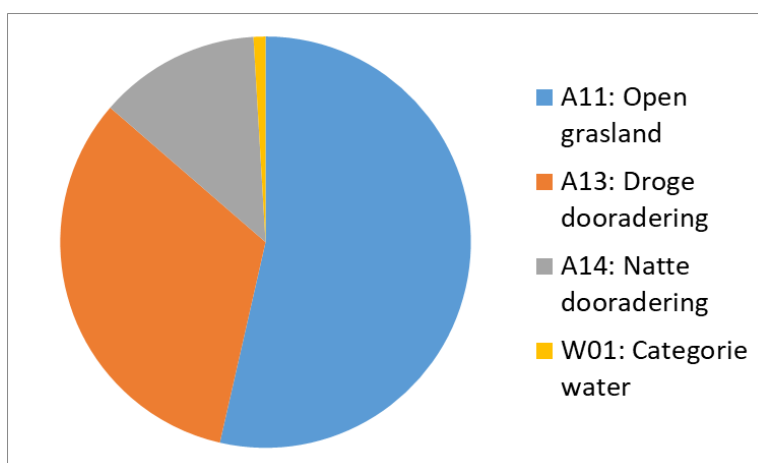
Beheer 2018

Het beheer dat in het 2018 is uitgevoerd, is gebaseerd op de beschikking die Collectief Veluwe op 20 oktober 2017 van de provincie Gelderland heeft ontvangen. In deze beschikking zijn per leefgebied de minimale en maximale hectares en hoogte van de subsidie vastgelegd. Het leefgebied 'open grasland' is vooral gericht op weidevogels. De droge en natte dooradering kennen een groot aantal doelsoorten van het kleinschalige cultuurlandschap. Bij leefgebied Water staat de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater centraal.

Beschikking ANLB 2018	Hectare	Bedrag/ha	Max. subsidie
Open grasland	2.317,15	€ 687,15	€ 1.592.229,62
Droge dooradering	453,73	€ 2.137,08	€ 969.657,31
Natte dooradering	376,59	€ 1.078,27	€ 406.065,70
Water	25,00	€ 1.832,11	€ 45.802,75
Totaal	3.172,47		€ 3.013.755,38

Het minimale aantal hectares is altijd 85% van het maximale aantal. Bij realisatie van het volledige aantal hectares, zou het collectief dus in 2018 een bedrag van maximaal ruim € 3,0 Mln. kunnen besteden aan de doelstelling

Binnen het bovenstaande kader zijn contracten afsloten, gebruik makend van beheerpakketten die zo goed mogelijk op de doelstelling aansluiten. De uiteindelijke totale omvang van het gecontracteerde beheer in 2018 was als volgt:

Leefgebied	Hectare
A11: Open grasland	2309
A13: Droge dooradering	463
A14: Natte dooradering	394
W01: Categorie water	27
Totaal	3195

Op 8 ha in open grasland na, is het aantal geplande hectares ook gerealiseerd. Dit betekent dat voor het leefgebied het maximale bedrag volledig wordt uitbetaald. In de droge en de natte dooradering en de categorie water zijn iets meer hectares gerealiseerd dan het maximum. Ze voldoen daarmee goed aan de gebiedsaanvraag.

Beheerpakketten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle beheerpakketten die het collectief in 2018 heeft ingezet binnen de vier leefgebieden.

Beheerpakketgroep	Aantal BE	Hectare
beheer van bomenrijen	357	1,9
boom op landbouwgrond	54	0,0
bosje	15	1,5
botanisch waardevol grasland	490	549,0
duurzaam slootbeheer	37	1,3
extensief beweid grasland	25	58,5
grasland met rustperiode	244	440,6
hakhoutbeheer	394	26,5
hakhoutbosje	50	9,8
half- en hoogstamboomgaard	61	23,0
hoog waterpeil	5	3,2
knip- of scheerheg	200	2,5
kruidenrijk grasland	296	472,9
kruidenrijke akker	37	81,6
kruidenrijke akkerranden	164	50,0
legselbeheer	726	1.428,1
natuurvriendelijke oever	1	0,1
plas-dras	17	9,0
poel en klein historisch water	65	2,5
ruige mest	466	846,0
struweelhaag	87	4,7
struweelrand	7	0,6
wintervoedselakker	44	27,3
Eindtotaal	3842	4.040,6

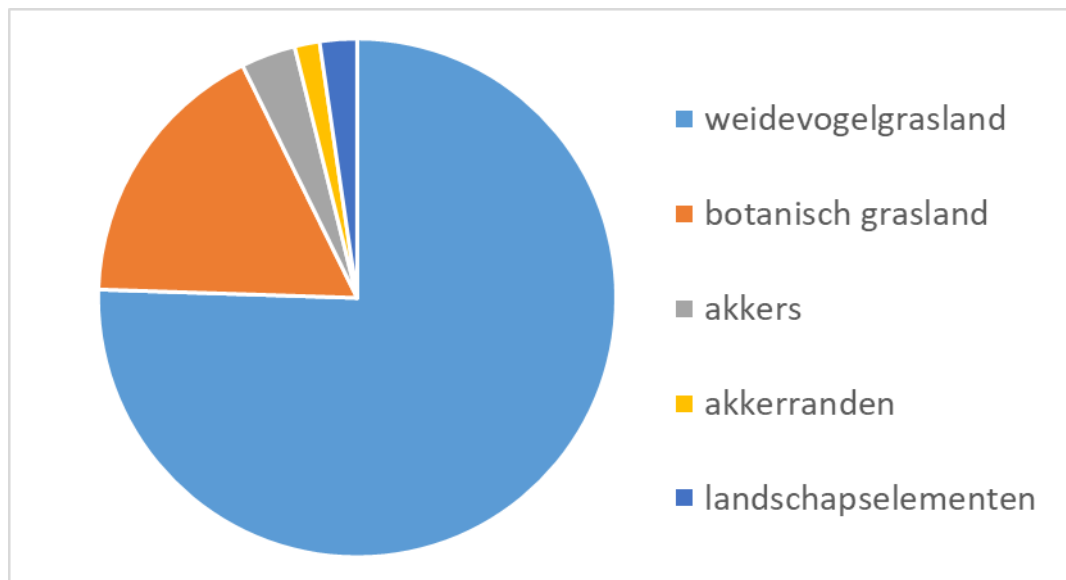
Het stelsel voor agrarisch natuurbeheer is gebaseerd op vergoedingen per hectare. Op die basis maakt het collectief afspraken met de provincie, het waterschap en met RVO (zogenaamd 'voorkeur' afspraken). Tussen collectief en deelnemers ('achterdeur') wordt soms op een andere manier gerekend. Zo staat er voor een poel een vergoeding per stuk, ook (knot)bomen gaan per stuk. Elzensingels en hagen worden per strekkende meter afgerekend.

Om een beeld te geven van het soort beheer dat collectief Veluwe uitvoert, zijn de beheerpakketten in vijf groepen onderverdeeld:

Soort beheer	Hectare	Procent
weidevogelgrasland	2412	75,5%
botanisch grasland	549	17,2%
akkers	109	3,4%
akkerranden	50	1,6%
landschapselementen	74	2,3%
Totaal	3195	

Ongeveer driekwart van het totale oppervlakte wordt dus besteed aan weidevogelgraslanden. Dit kan zijn kruidenrijk weidevogelgrasland, legselbeheer, uitgesteld maaien, etc.

Uitvoering beheer 2018

Beheerstrategie

In verschillende sessies en in nauw overleg en op advies van de ecooloog zijn de kansen voor het agrarisch natuurbeheer in kaart gebracht. Uitgangspunten waren daarbij:

- het behalen van een zo hoog mogelijk ecologisch rendement
- en het draagvlak bij de grondgebruiker

Op basis van de uitkomsten stelt het Algemeen bestuur de beheerstrategie vast. Dit onder de aantekening, dat de beheerstrategie geen statisch stuk is, maar dat jaarlijks bijstelling aan de hand van voortschrijdende inzichten/ veranderende ontwikkelingen mogelijk is.

Uitvoeren voorintekening

Op basis van de beheerstrategie zijn alle coördinatoren aan de slag gegaan met het intekenen van voorgenomen beheer voor 2018. Hiervoor hebben zij contact opgenomen met beheerders met een aflopend SNL beheercontract en hebben zich ook nieuwe deelnemers gemeld. In overleg met geïnteresseerde agrarische grondgebruikers is het gewenste beheer in het ICT systeem van het Collectief gezet. Deze 'oogst' vormt de basis voor het opstellen van de gebiedsaanvraag.

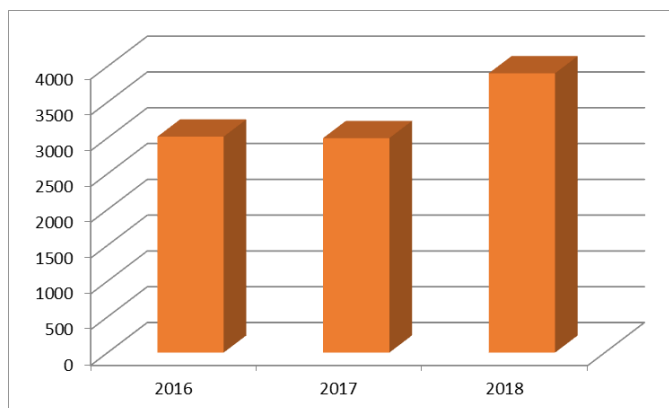
Veldinventarisatie botanische graslandpercelen

Een belangrijk project, voortvloeiende uit de beheerstrategie, was in 2016 en ook nog in 2017 de noodzakelijke beoordeling van het botanisch graslandbeheer. Alle percelen met aflopende overeenkomsten én alle nieuw onder beheer te brengen percelen zijn door de ecooloog beoordeeld op kwaliteit van de percelen op zich en meerwaarde voor de gidssoorten, ofwel de doelmatigheid. Er is dus niet alleen gekeken naar de verplichte aanwezigheid van minimaal vier indicatorsoorten, maar echt naar het functioneren van het grasland. In nauw overleg met de coördinatoren zijn de percelen ingedeeld in drie categorieën, geel, oranje en rood. Percelen, die overduidelijk een meerwaarde hebben voor de gidssoorten zijn ingedeeld in de gele categorie. Voor deze percelen zijn de contracten verlengd tot 31 december 2021. De percelen, die overduidelijk geen meerwaarde hebben voor de gidssoorten zijn ingedeeld in de rode categorie. Hiervoor worden de contracten niet verlengd. De percelen die wel van enige waarde zijn, maar waarbij het uitvoeren van maatregelen noodzakelijk is om de gewenste meerwaarde te realiseren zijn in de oranje categorie ingedeeld. Voor deze percelen is in overleg met de veldcoördinatoren bepaald, welke maatregelen uitgevoerd moeten worden om toch een beheerovereenkomst te kunnen afsluiten (bijv. het aanleggen van een struweelrand of een poel). Als de eigenaar niet mee wil werken aan de uitvoering van de voorgestelde maatregelen, wordt de overeenkomst niet verlengd c.q. afgesloten.

Kwaliteitsslag

Deze aanpak heeft er duidelijk toe geleid dat in 2017 een kwaliteitsslag is gemaakt. Bij diverse deelnemers zijn contracten of percelen uit een contract niet verlengd. Dit heeft er zelfs toe geleid dat in 2017 het aantal beheereenheden iets is afgenomen t.o.v. 2016 (ondanks dat er verschillende nieuwe overeenkomsten zijn afgesloten). Door de minder goede percelen af te stoten is in 2017 de gemiddelde kwaliteit toegenomen en is er relatief ook meer 'zwaar beheer' opgenomen. In 2018 is er wel weer een uitbreiding in omvang zichtbaar:

Grafiek: aantal beheereenheden per jaar

Gebiedsaanvraag 2019-2021.

Naar aanleiding van de voorintekening voor beheerjaar 2019 is er in juli 2018 een uitbreidingsaanvraag op de gebiedsaanvraag ingediend. Bij besluit van 9 november 2018 is deze aanvraag door de provincie gehonoreerd. Het oorspronkelijke subsidiebedrag is voor de resterende periode van drie jaar verhoogd tot de bedrag zoals aangegeven in onderstaande tabel..

Het jaarbudget is met ingang van 1/1/2019 dus ongeveer € 3,9 Mln.

Beschikking ANLB 2019	Hectare	Bedrag/ha	Max. subsidie
Open grasland	2.676,64	€ 705,02	€ 1.887.084,73
Droge dooradering	585,48	€ 1.995,30	€ 1.168.208,24
Natte dooradering	477,94	€ 1.052,39	€ 502.979,28
Water	210	€ 1.695,17	€ 355.985,70
Totaal	3.950,06		€ 3.914.257,95

Uitvoeringskosten

Van het jaarlijkse subsidiebudget is maximaal 20% beschikbaar voor de uitvoeringskosten (overhead) van het collectief. Via de jaarrekening wordt hierover jaarlijks verantwoording afgelegd aan de Algemene Ledenvergadering. Het Algemeen bestuur streeft ernaar jaarlijks een deel van het budget te kunnen reserveren voor onvoorziene omstandigheden. De overheadkosten over 2018 komen uit op circa 13% zodat het mogelijk is een toevoeging aan de reserve te doen.

In de opstartperiode 2015/2016 waren er veel extra kosten. Een deel van deze ontwikkel-/trainingskosten kon worden gedeclareerd bij Stichting Collectief Agrarisch Natuurbeheer (SCAN) die destijds alle collectieven in Nederland begeleidde bij het opstarten. Van de provincie Gelderland werd voor aanvullende opstartkosten (voorintekening, afsluiten beheercontracten, veldinventarisaties enz.) een subsidie ontvangen tot een bedrag van € 169.884.

De uitvoeringskosten(overhead) ontvangt het collectief gelijk met de uitbetaling aan de deelnemers. Dit is pas in het jaar volgend op het al uitgevoerde beheerjaar. Om liquiditeitsproblemen te voorkomen, heeft de provincie het Collectief een overbruggingskrediet van € 300.000,-- beschikbaar gesteld. Het krediet moet in 2022 worden terugbetaald. De rente van de lening bedraagt 0%. Dit heeft de provincie opgelost door het Collectief een subsidie toe te kennen van € 45.000,--, zijnde het berekende verschil in rentelast tussen een marktconforme lening en een renteloze lening.

Projecten

Naast het afsluiten van de contracten voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer en het ondersteunen van haar deelnemers, werkt het collectief ook als initiatiefnemer of partner in diverse projecten. Daarmee draagt het collectief bij aan duurzame ontwikkelingen in de landbouw; van verbetering van leefgebieden tot vernieuwingen gericht op een duurzame toekomst van landbouw, natuur- en landschap.

Investerings voor Weide- en akkervogels

Eind 2018 heeft collectief Veluwe samen met collectief Flevoland een POP3 subsidie aangevraagd voor niet-productieve investeringen voor weide- en akkervogels. Het is de bedoeling om in 2019 en 2020 een flinke investering te doen in verbetering van het leefgebied door o.a. aanleg van plas-dras percelen, inzet van de weidevogeldrones, aanleg natuurvriendelijke oevers en kruidenrijke graslanden en diverse andere maatregelen. De beoordeling van de aanvraag (door RVO.NL) loopt nog.

GLB pilotproject

De huidige periode van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) loopt tot eind 2021. Daarna gaat een nieuwe periode in van zes jaar, waar het accent nog meer zal komen te liggen op maatschappelijk ondernemerschap. Om in aanmerking te komen voor Europese steun zal minder sprake zijn van algemene toeslagen maar zal meer een koppeling worden gelegd met maatschappelijke prestaties op het gebied van natuur, milieu, water, klimaat, dierwelzijn, etc. In 2019 gaan er pilotprojecten lopen om te experimenteren met beheervormen die vooruit lopen op het nieuwe GLB. Collectief Veluwe neemt deel in een plan waarin de kleinschalige zandlandschappen centraal staan. Collectief VALA uit de Achterhoek is trekker van dit project waarin vijf collectieven mee gaan doen. In deze pilot worden bedrijven gestimuleerd om meer gewasdiversificatie toe te passen en een aandeel van de grond te benutten voor vergroening. Ook het stimuleren en belonen van kleinschalige percelen met landschappelijk inpassing krijgt aandacht.

Natuurinclusieve landbouw

Er zijn diverse initiatieven om deze ontwikkelingen te stimuleren. Collectief Veluwe is samen met de Gelderse Natuur- en Milieufederatie, LTO Noord en Vruchtbare Kringloop Achterhoek initiatiefnemer om een breed plan van aanpak te maken dat door vele partners is onderschreven en aan de politiek en andere organisaties is aangeboden. Verder heeft collectief Veluwe een aanvraag bij de provincie gedaan om kennis te ontwikkelen en over te dragen over natuurinclusief boeren. Daarbij wordt samengewerkt met bureau Viridis, CLM, St. Landschapsbeheer Gelderland en K&G Advies.

Bedrijfsnatuurplannen

In 2018 is een project van start gegaan voor het opstellen van bedrijfsnatuurplannen. In een bedrijfsnatuurplan worden eerst de natuur- en landschapswaarden op een bedrijf geïnventariseerd. Hierop volgt een advies met mogelijkheden voor verbetering en uitbreiding van de biodiversiteit. Deze inventarisatie en het advies komen tot stand door middel van een bedrijfsbezoek, analyses van kaartmateriaal, gebiedsplannen en andere omgevingsprojecten. De veldcoördinatoren van Collectief Utrecht Oost stellen de plannen op en benutten hun kennis van het gebied, van natuur- en landschapsbeheer en van inpassingsmogelijkheden in de bedrijfsvoering.

Uitbetaling beheer

Indienen betaalverzoek

Het betaalverzoek over het in 2018 uitgevoerde / uit te voeren beheer is tijdig voor 15 mei 2018 ingediend bij RVO.nl. Daarmee geeft het Collectief aan welke hectares beheer zij uitbetaald wil hebben door alle in het ICT systeem ingetekende beheer bij RVO.nl in te dienen.

Indienen verantwoording betaalverzoek

De verantwoording van het betaalverzoek is tijdig voor 1 oktober 2018 ingediend bij RVO.nl. Daarmee geeft het Collectief aan welke hectares daadwerkelijk zijn beheerd. Het verschil met de versie van mei bestaat voornamelijk uit toegevoegd last-minute weidevogelbeheer.

Vanwege de complexiteit van het stelsel en daaraan gekoppeld de ingewikkeldheid van het ICT systeem waren er in de aanloopjaren talrijke bespreekpunten en heeft er veel en intensief overleg plaatsgevonden tussen RVO.nl, de provincie en het collectief om te zorgen voor een correcte administratieve afhandeling en uitbetaling van het door de leden van het Collectief correct uitgevoerde beheer. Bij de afhandeling van 2018 is dit een stuk soepeler en vlotter verlopen.

Op 7 februari 2019 ontving het collectief van RVO de definitieve beslissing op de betalingsaanvraag ANLB 2018. De jaarvergoeding is daarbij vastgesteld op € 3.005.455,28. Dit bedrag was toereikend om al het beheer aan de deelnemers volledig te vergoeden. Zodra het bedrag van RVO was ontvangen, in februari 2019, is het aan de deelnemers uitbetaald.

Verzekeringen

Door het Collectief zijn drie verzekeringen afgesloten, te weten een bestuurders-, beroeps-, en bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. De inliggende ANV-'s zijn medeverzekerd. BoerenNatuur.nl is hoofdpolishouder.

Groenverklaring

Op 9 juni 2016 heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en milieu een groenverklaring aan het Collectief verstrekt. Daarmee is het voor het Collectief mogelijk om deelnemers op verzoek een groenverklaring te verstrekken. Met deze groenverklaring kunnen zij onder stringente voorwaarden bij hun bank groenfinanciering verkrijgen tegen een gunstig rentetarief.

Samenwerking beheermonitoring

Sinds 2016 is er met Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) een samenwerkingsovereenkomst voor de beheermonitoring van de weidevogels. Landschapsbeheer adviseert en ondersteunt het Collectief bij het maken van de noodzakelijke kwaliteitsslag op dit punt. Sinds 2018 werkt collectief Veluwe met Bureau Viridis als partner voor de ecologische ondersteuning.

Controles NVWA

De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit heeft ook in 2018 verschillende controles in het werkgebied van het Collectief uitgevoerd. De controles en bevindingen zijn besproken met de coördinatoren. In enkele gevallen zijn overtredingen geconstateerd. In die gevallen heeft een veldcoördinator of de schouwcommissie de bevindingen gecontroleerd. Dit heeft in een aantal gevallen geleid tot het in werking treden van het herstel- en sanctieprotocol. Ditzelfde is gebeurd naar aanleiding van een aantal schouwcontroles.

In enkele situaties heeft het Algemeen bestuur besloten de een korting op de uitbetaling toe te passen.

Bezwaren/klachten

In 2018 zijn er geen bezwaren of klachten ingediend.

Boerennatuur.nl

De veertig agrarische collectieven hebben een landelijke organisatie opgericht onder de naam BoerenNatuur.nl. Er is een landelijk servicepunt, dat gevestigd is te Utrecht. De organisatie zorgt onder meer voor het genereren en uitwisselen van kennis op het gebied van agrarisch natuur, landschaps- en waterbeheer en de beheerpakketten en het ICT-systeem beheren en ontwikkelen.

BoerenNatuur.nl is daarnaast gesprekspartner voor de landelijke overheden en maatschappelijke organisaties. BoerenNatuur.nl heeft inmiddels de taken van SCAN overgenomen en blijft de agrarisch collectieven stimuleren en faciliteren tot een effectief agrarisch natuur-, landschaps- en waterbeheer.

BoerenNatuur.nl is een federatieve vereniging met als leden de veertig collectieven. Er is een bestuur van twaalf personen, gevormd door een vertegenwoordiger vanuit elke provincie, namens de collectieven in die provincie. De voorzitter van het Collectief Veluwe, Jan Willem Lagerweij, is aangewezen als vertegenwoordiger van de Gelderse Collectieven. Het bestuur wordt geleid door een boventallig voorzitter, de heer Alex Datema.

De gezamenlijke collectieven betalen de organisatiekosten enz. van BoerenNatuur.nl. Hiervoor wordt gewerkt met een percentage, dat in 2017 is verhoogd van 1,5% naar 1,8% van de jaarlijkse omzet van elk collectief. De ontwikkelingen (kerntaken versus kosten) worden door Collectief positief kritisch gevolgd.

